

Životní prostředí – prostředí pro život

Management rybníků: Hledání cesty k zachování biodiversity

Doc. RNDr. Petr Musil, PhD

Katedra ekologie, Fakulta životního prostředí, Česká zemědělská univerzita

Číslo a název projektu: SS01010280: Optimalizace managementu rybníčních lokalit směřující k zachování biodiversity v podmínkách klimatických změn

Prioritní téma programu PPŽ: 3.8 ochrana biodiverzity na úrovni společenstev, druhů i genetické variability jedinců

Klíčová slova: rybníky, vodní ptáci, populační dynamika, potápivé kachny, management rybníků, trvale udržitelné hospodaření, modelování scénářů předpokládaného vývoje

Cílem projektu je vytvoření komplexního metodického postupu pro management rybníčních lokalit tak, aby byla zachována jejich funkce optimálního hnízdiště vodních ptáků v podmínkách klimatických změn. Řešení projektu vychází z vědeckých výstupů, tj. analýz dlouhodobých změn početnosti vodních ptáků v závislosti na stanovištních podmínkách, zhodnocení klíčových faktorů ovlivňujících reprodukční úspěšnost pilotních druhů, včetně chování samic vodících mláďata.

Projekt je zaměřen na posílení ekologické stability rybníčních lokalit, které představují stanoviště s charakteristickými společenstvy a přispěje tak k zachování přirozených funkcí krajiny a ochraně biodiverzity při současných změnách klimatu a životního prostředí.

Finálním výstupem projektu pak bude komplexní Metodika managementu rybníčních lokalit směřující k zachování funkce optimálního hnízdiště vodních ptáků v podmínkách klimatických změn i Metodika monitoringu hnízdních populací vodních ptáků (jejich početnosti i reprodukční úspěšnosti) a jejich prostředí.

Na základě analýzy dlouhodobých trendů početnosti (1981-2017) u 23 nejhojnějších druhů vodních a mokřadních ptáků na 270 rybnících jižních a středních Čech byl zjištěn statisticky průkazný pokles početnosti u 14 druhů, naopak nárůst početnosti byl prokázán pouze u 6 druhů. Nejvýznamnější charakteristikou druhů vysvětlující mezidruhové rozdíly ve změnách početnosti byla potravní specializace daného druhu, která vysvětlila 51.1 % variability těchto trendů. Nárůst početnosti byl prokázán u většiny rybožravých a u všech herbivorních druhů. Naopak pokles početnosti byl prokázán u 9 z 10 druhů živičích se v hnízdní době převážně bezobratlými. Tyto druhy (zejména potápivé kachny) dosahovaly zejména v hnízdní sezóně 2020 nejvyšší reprodukční úspěšnosti na rybníky Rod (CCKO Třeboňsko), kde redukovaná rybí obsádka umožnila zachování optimální nabídky potravy.